

Goedkeuring overeenkomst betreff. suikerbelasting, tusschen Nederland en andere landen.

sidéré comme faisant partie intégrante de cette Convention et aura même force, valeur et durée.

En foi de quoi les Plénipotentiaires soussignés ont dressé le présent Protocole.

Fait à Bruxelles, le cinq mars dix-neuf cent deux.

Pour l'Allemagne:

Signé: Graf VON WALLWITZ.
" VON KOERNER.
" KÜHN.

Pour l'Autriche-Hongrie:

Signé: Comte DE KHEVENHÜLLER.

Pour l'Autriche:

Signé: JORKASCH-KOCH.

Pour la Hongrie.

Signé: TOEPKE ALFRÉD.

Pour la Belgique:

Signé: Cte DE SMET DE NAEYER.
" CAPELLE.
" KEBERS.
" D. DE SMET.
" BEAUDUIN.

Pour l'Espagne:

Signé: W. R. DE VILLA URRUTIA.

Pour la France:

Signé: A. GÉRARD.
" BOUSQUET.
" A. DELATOUR.
" COURTIN.

Pour la Grande-Bretagne:

Signé: CONSTANTINE PHIPPS.
" H. W. PRIMROSE.
" H. G. BERGNE.
" ARTHUR A. PEARSON.
" E. C. OZANNE.

Pour l'Italie:

Signé: R. CANTAGALLI.
" EMILIO MARAINI.

Pour les Pays-Bas.

Signé: R. DE PESTEL.
" J. D'AULNIS DE BOUROUILL.
" G. ESCHAUZIER.
" A. VAN ROSSUM.

Pour la Suède:

Signé: Cte WRANGEL.
" C. TRANCHELL.

(221. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De suikerconventie op 5 Maart 1902 te Brussel gesloten, waarop bij het aangeboden wetsontwerp de wettelijke goedkeuring wordt gevraagd, mag als een der gewichtigste gebeurtenissen op oeconomisch en fiscaal gebied worden beschouwd. Door die overeenkomst wordt een vraagstuk tot oplossing gebracht, dat gedurende meer dan dertig jaren de Regeeringen heeft beziggehouden. Het vraagstuk der suikerpremiën werd achtereenvolgens in tien conferentiën behandeld, waaraan door Nederland steeds een werkzaam aandeel werd genomen.

De eerste suikerconferentie werd in de jaren 1863 en 1864 te Parijs en Londen gehouden en leidde tot het tractaat tusschen Nederland, België, Frankrijk en Groot-Britannië van 8 November 1864, goedgekeurd bij de wet van 2 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 62). Dit tractaat was bestemd een einde te maken aan de premiën, die in elk der contracteerende landen werden verleend aan de raffinadeurs in den vorm van te hoogen drawback bij den uitvoer van geraffineerde suiker. Het tractaat, dat voor 10 jaren gesloten werd, heeft zijn doel gemist, en reeds voor zijn einde hebben de betrokken Regeeringen te vergeefs getracht over eene conventie op betere grondslagen tot overeenstemming te geraken. Conferentiën in 1868, 1869, 1872, 1873 door gedelegeerden van dezelfde Staten gehouden hebben tot niets geleid. In eene conferentie in 1874 gehouden, werd een nieuw tractaat gesloten, doch het werd den 6 Maart 1876 door de Tweede Kamer der Staten-Generaal met groote meerderheid verworpen. In hetzelfde jaar kwam te Parijs eene nieuwe conferentie bijeen waartoe ook Duitschland en Oostenrijk-Hongarije —, in welke landen de beetwortelsuiker-industrie inmiddels eene groote vlucht genomen had —, werden uitgenoodigd. Beide landen verklaarden zich om verschillende redenen tot deelneming ongezind en voornamelijk uit dien hoofde bleef ook deze conferentie zonder gevolg. Met de uitbreiding der suiker-industrie in Europa had intusschen de premie gaandeweg een ander karakter aangenomen. Zij werd niet meer uitsluitend genoten in den vorm van te hoogen drawback, maar, als uitvloeisel van belastingheffing naar de grondstof, in den vorm van vrijstelling van een deel van het product, m. a. w. in den vorm van accijnsvrije overponden. — Zoo was in Nederland inmiddels tot stand gekomen de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 147), waarbij het typenstelsel werd vervangen door de saccharimetrie, waarmede de groote protectie voor de raffinadeurs een einde nam. Voor de beetwortelsuiker-fabrikanten bleef zij steeds toenemen, naarmate meer werd geproduceerd.

Nadat in 1884 eene poging van België tot het bijeenroepen eener conferentie was mislukt, kwam eindelijk in 1887 op initiatief van Groot-Britannië te Londen eene conferentie bijeen, waarop zich 11 Europeesche Staten deden vertegenwoordigen, en waarin door Engeland het voorstel werd gedaan tot algeheele afschaffing van de premiën. Daar Frankrijk en Oostenrijk-Hongarije weigerden de ontworpen overeenkomst te teekenen, werd ook deze conferentie tot onvruchtbaarheid gedoemd. Toch werden daár de grondslagen gelegd, waarop de thans gesloten conventie berust. — Het kwaad bleef dus ongestoord voortwoekeren. De beetwortelsuiker-industrie breidde zich inmiddels overal uit, buiten alle verhouding tot de behoeften des lands, en ieders overproductie vond gereden afzet in Engeland, dat sedert 1874 zijne suikerbelasting had afgeschaft en waar geen suiker gemaakt wordt. De suikers der Nederlandsche en Britsche koloniën en bezittingen waren nagenoeg geheel uit Europa verdrongen.

De suikerplanters in de Britsche koloniën en de raffinadeurs in het Vereenigd Koninkrijk zagen hun bestaan meer en meer bedreigd. Reeds toen ontstond in Engeland beweging voor de heffing van compensatoire rechten op de suikers ingevoerd uit premie gevende landen. Het is er niet toe gekomen. Het middel was te zeer in strijd met het daar destijds algemeen gehuldigde beginsel van vrijen handel en bovendien wilde men ongaarne afstand doen van de niet geringe voordeelen, die het vastelandspremiestelsel voor Engeland meebracht. Aan den ongehinderden invoer en den lagen prijs was het te danken, dat de consumtie van suiker er grooter was dan in eenig land ter wereld en dat de biscuits- en jam-industriën tot grooten bloei geraakten.

De Vereenigde Staten van Amerika brachten het denkbeeld van compensatoire rechten op gepremieerde suiker het eerst in toepassing. Reeds bij een wet van 1890 werd van sommige suikers, herkomstig uit landen die uitvoerpremie verleenden, een surtaxe van $\frac{1}{10}$ dollar-cent per pond geheven. Bij de tariefwet van 24 Juni 1897, de Dingley-aet, werd het denkbeeld volledig toegepast; er werd eene countervailing duty geheven tot het bedrag dat in het land van uitvoer als premie was genoten.

Sedert de conferentie van 1887—1888 was de wetgeving op de suiker in verschillende Staten van Europa gewijzigd in een geest, die aan de afschaffing der premiën bevorderlijk kon zijn. In de meeste landen was het stelsel van exercice ingevoerd. In Nederland, Duitschland en Oostenrijk-Hongarije waren de indirecte of verborgen premiën door open premiën vervangen.

Onder deze omstandigheden kwam in 1898 te Brussel de conferentie bijeen waarop Nederland, Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, België, Spanje, Frankrijk, Groot-Britannië, Rusland en Zweden vertegenwoordigd waren. Men kwam niet tot overeenstemming, omdat Frankrijk en Rusland zich van medewerking onthielden. Frankrijk wilde wel zijn open premie afschaffen, maar kon niet toelaten, dat aan zijne binnenlandsche wetgeving werd geraakt. Het kon zijne indirecte premie niet opofferen; deze diende toch uitsluitend tot aanmoediging van den landbouw en tot het gelijk maken van de voorwaarden van voortbrenging met die van Duitschland. Rusland beweerde, tegenover het gevoelen van de groote meerderheid der gedelegeerden, dat het geen premie verleende en dat het niet voornemens was zijne binnenlandsche en zijne douanewetgeving te veranderen.

Toch ging deze conferentie niet onverrichter zake uiteen. Ten einde aan Frankrijk de toetreding gemakkelijk te maken werd een drietal „formules de conciliation” ontworpen, en door de Belgische Regeering de opdracht aanvaard om langs diplomatieken weg rechtstreeksche onderhandelingen met de vertegenwoordigde Regeeringen te openen, tot het vinden van een middel, dat de hervatting der conferentie zou mogelijk maken.

De Fransche Regeering verklaarde geen der drie formules de conciliation te kunnen aanvaarden. In den zomer van 1900 werden echter te Parijs besprekingen gehouden tusschen gedelegeerden van Frankrijk, Duitschland en Oostenrijk-Hongarije, welke leidden tot het vinden van eene nieuwe formule welke als basis kon dienen voor het weder opvatten der onderhandelingen met de andere belanghebbende Mogendheden. Als een gevolg daarvan richtte de Belgische Regeering in Februari 1901 tot de Mogendheden, die in 1898 vertegenwoordigd waren, de uitnodiging tot eene nieuwe conferentie te Brussel, ter behandeling van een voorstel, dat de Fransche Regeering aan de gedelegeerden als basis voor de verdere onderhandelingen wenschte voorgelegd te zien. De uitnodiging werd door alle Mogendheden aangenomen behalve door Rusland. Met goetvinden der deelnemende Staten deden ook Italië en Rumenië zich vertegenwoordigen.

De omstandigheden, waaronder de conferentie bijeenkwam, waren voor haar welslagen bijzonder gunstig. Traden op de vorige conferentiën vooral de nadeelige gevolgen van het premiëstelsel voor de Staatsfinanciën op den voorgrond, thans bleek dat de beschermde industrie van de offers, die de Staat te haren behoeve bracht, geen voordeel had; integendeel dat zij desondanks in groote moeilijkheden was geraakt. De premiën hadden tot groote overproductie geleid en als een gevolg daarvan daalde de suikerprijs op de wereldmarkt tot beneden den productieprijs. Men werkte op een groot deel van het vaste land van Europa met verlies en bezorgde dusdoende aan Groot-Britannië goedkope suiker. En ook dat Rijk was van dat voordeel niet langer gediend om der wille van zijne koloniën en zijne binnenlandsche raffinaderijen. Alle partijen waren met den bestaanden toestand ontevreden en wenschten verandering.

De conferentie, den 16den December 1901 bijeengekomen,

besloot den 5den Maart daaraanvolgende hare werkzaamheden met het onderteekenen van de conventie. Vóór de onderteekening had Rumenië zich teruggetrokken. (1)

Als doel der gesloten overeenkomst wordt in haren aanhef aangewezen eenerzijds het gelijk maken van de voorwaarden voor de concurrentie tusschen de beetwortelsuikers en de rietsuikers van verschillende herkomst en anderzijds het bevorderen van de uitbreiding van het gebruik van suiker; als middelen ter bereiking van dit doel: de afschaffing der premiën en de beperking van de surtaxe.

Reeds op de conferentie van 1898, doch duidelijker bij de diplomatieke onderhandelingen, die aan de bijeenkomst van 1901 voorafgingen, had zich de meening gevestigd, dat met bloote afschaffing der eigenlijke premiën het doel, dat men zich voorstelde niet zou worden bereikt, maar dat er inzonderheid diende te worden gewaakt tegen herleving van de premiën in anderen vorm. Men had daarbij het oog op de kartels van beetwortel-suikerfabrikanten en raffinadeurs, die sedert 1897 in Oostenrijk-Hongarije en sedert 1900 in Duitschland bestonden, en die ten doel hebben kunstmatige verhooging van den suikerprijs op de binnenlandsche markt. Enkele cijfers wijzen de werking dier kartels aan. Terwijl op 4 April 1902 de geraffineerde, dat is de voor consumtie geschikte, suiker te Londen verkocht werd voor f 13,70 per 100 K.G., werd daarvoor te Maagdenburg en te Praag respectievelijk f 21,84 en f 23,25 betaald. (2) In dat prijsverschil schuilt derhalve voor fabrikanten en raffinadeurs eene belangrijke premie. Het ligt voor de hand dat dergelijke kartels, die slechts door moeilijk te verkrijgen samenwerking van alle belanghebbenden tot stand komen, enkel daár kunnen bestaan, waar door hooge surtaxes het buitenlandsch product wordt gewaard. De vrees voor herleving der uitvoerpremiën in anderen vorm ligt derhalve minder in de kartels, tegen welke de Staat weinig vermag, dan in de surtaxes, die hij zelf oplegt. Wilde men dus de kartels onschadelijk maken, dan diende tegen de surtaxes te worden geageerd.

Aan de toelichting der artikelen moge een kort resumé der getroffen regeling vooraf gaan.

De toegetreden Mogendheden verbinden zich alle directe en indirecte premiën op de productie en den uitvoer van suiker af te schaffen en geen dergelijke premiën gedurende den duur der conventie in te voeren. Tot dat einde zullen de suikerfabrieken, de raffinaderijen en de inrichtingen tot ontsuikering van melasse worden onderworpen aan het stelsel van entrepot onder onafgebroken ambtelijk toezicht, waardoor de gelegenheid zal worden afgesneden om, hetzij door onbelaste overpanden of door heimelijke uitslagen, indirecte of verborgen premiën te maken. Om de premie, voortvloeiende uit kartelwinsten, te beteugelen zal de surtaxe, waardoor is te verstaan het verschil tusschen het invoerrecht op buitenlandsche suiker en de belasting op binnenlandsche suiker, binnen enge grenzen worden beperkt.

Van de suikers herkomstig uit landen die premiën verleenen, zullen compensatoire rechten worden geheven. De contracteerende partijen behouden zelfs de bevoegdheid den invoer van dergelijke suikers, ieder op zijn gebied, geheel te verbieden. Spanje, Italië en Zweden zijn van de voormelde verplichtingen ontheven, zoolang zij geen suiker uitvoeren.

De suikers uit de contracteerende landen en hunne koloniën en bezittingen, zullen wederkeerig tot het laagste invoerrecht worden toegelaten. De rietsuiker en de beetwortel-suiker zullen aan hetzelfde invoerrecht worden onderworpen.

Bepalingen zullen worden gemaakt omtrent den doorvoer van suiker, om te voorkomen dat gepremieerde suiker, doorgevoerd over een contracteerend land, in het land van bestemming de voordeelen der conventie geniet.

Terwijl de conventie in het algemeen van toepassing zal zijn op de koloniën en bezittingen der contracteerende landen, zijn in dit opzicht bij het slot-protocol uitzonderingsbepalingen gemaakt voor die van Nederland en Groot-Britannië. Deze zullen, mits zij voor hunne suikers geen premiën verleenen, alle voordeelen der conventie genieten, doch vrijgesteld zijn van de verplichtingen tot het werken in entrepot en tot het heffen van compensatoire rechten.

Eindelijk wordt ingesteld eene permanente internationale

(1) Een exemplaar van de processen-verbaal der zittingen en bijlagen ligt voor de leden der Staten-Generaal ter inzage.

(2) Deze prijzen zijn berekend na aftrek van alle belasting.

commissie, die zal zetelen te Brussel en wier taak zal zijn om voor de naleving der conventie te waken.

Artikel 1, houdende de verbintenis tot afschaffing der directe en indirecte premiën, bepaalt tevens dat zij niet alleen de suikerzelve betreft, maar ook confituren, chocolade, gecondenseerde melk en andere dergelijke producten, waaraan in eenigszins beteekenende verhouding suiker is toegevoegd. Wat Nederland aangaat, brengt deze bepaling geene verandering in den bestaanden toestand. Volgens het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 186) wordt bij den uitvoer van dergelijke goederen teruggaaf verleend van den accijns der suiker tot de bereiding daarvan gebezigd. In die teruggaaf ligt geen premie verscholen.

Het artikel verklaart voorts dat als premiën zijn aan te merken alle voordeelen, welke voor de producenten middellijk of onmiddellijk uit de fiscale wetgeving der Staten voortvloeien. Met name worden opgenoemd de verschillende vormen waaronder zich de premiën thans voordoen. Als bijlage B is bij deze Memorie gevoegd een overzicht van de premiën, die in de contracteerende landen, welke suiker uitvoeren, worden verleend. Mocht de permanente commissie, ingesteld bij art. 7, constateeren, dat eenige contracteerende Staat premiën verleent, dan zal op dien Staat de strafbepaling van art. 4 van toepassing zijn.

Een voorstel van de Nederlandsche delegatie om de premiën geleidelijk, bijv. in 4 à 5 jaar af te schaffen, vond bij de conferentie geen instemming. Men was vrij algemeen van oordeel dat, met het oog op de verschillende belangen, die bij de zaak betrokken zijn, het beter was in eens tot een afdoende oplossing te komen, dan door trapsgewijze vermindering de suikermarkt gedurende 4 à 5 jaren in onrust te brengen.

Artikel 2. Het entrepot-stelsel is in Nederland ingevoerd bij de Suikerwet van 1897. In dit stelsel wordt de accijns alleen geheven van de suiker die de fabriek of de raffinaderij verlaat met bestemming tot binnenlandsch verbruik. Voor suiker uitgeslagen met bestemming naar het buitenland, naar entrepot of naar eene raffinaderij is geen belasting verschuldigd. Krachtens art. 77 der Suikerwet zijn bij Koninklijk besluit van 28 Februari 1898 (*Staatsblad* n°. 59) ook de inrichtingen, waarin uit melado, melasse, stroop of andere suikerhoudende zelfstandigheden suiker wordt afgescheiden aan het entrepot-stelsel onderworpen. De twee inrichtingen van dien aard hier te lande bestaande, hebben meer ten doel het zuiveren van exotische stropen, dan het daar uit afscheiden van suiker.

Artikel 3. Na hetgeen hiervoor omtrent de surtaxe is gezegd, behoeft dit artikel weinig toelichting.

Intusschen is geen der artikelen met meer moeite tot stand gekomen dan dit artikel. De conferentie had met eenparigheid van stemmen besloten zich niet te mengen in de binnenlandsche wetgeving der verschillende landen, rechtstreeks kartels tusschen producenten betreffende. Hare groote meerderheid was het er echter over eens, dat de Staat die instellingen niet door fiscale wetten behoort te steunen, en dat mitsdien de werking van het invoerrecht behoorde te worden beperkt tot de bescherming van de binnenlandsche markt.

Na langdurig overleg is men tot overeenstemming geraakt over een maximum surtaxe van 6 francs op geraffineerde en van 5.50 francs op ruwe suiker. Die bedragen acht men voldoende om de binnenlandsche markt te beschermen, zonder, — althans in een groot land, — tot vorming van een kartel uit te lokken. Duitschland en Oostenrijk-Hongarije zullen mitsdien hunne invoerrechten van resp. 20 Mark en 11 florijn tot de conventionele bedragen moeten verlagen; hetgeen voor de eerste eene verlaging van 19, voor de laatste van 21.50 francs per 100 KG. beteekent. Frankrijk zal zijn surtaxe van 9 fr. met 3 fr. moeten verlagen.

Heffing van surtaxe hooger dan bij het artikel bepaald, zal dus als het verlenen van premie worden aangemerkt. Op den Staat, die zulks doet, zal art. 4 der conventie van toepassing zijn.

Ten aanzien van art. 3 is bij het slotprotocol nog verstaan, dat in het daar bedoelde geval de surtaxe ten hoogste één franc meer zal kunnen bedragen.

Artikel 4. Het ligt voor de hand dat omtrent suiker, herkomstig uit landen, die premiën blijven verlenen, bijzondere maatregelen noodig zijn. Van die suiker zal een compensatoir recht worden geheven tot een bedrag van ten minste dat der

in het land van oorsprong verleende premie. Zelfs zal de bevoegdheid bestaan den invoer van die suiker te verbieden. Daar de voordeelen uit hooge surtaxes moeilijk te berekenen zijn, is daarvoor eene vaste formule aangenomen, welke nochtans in bijzondere gevallen door de permanente commissie kan worden gewijzigd.

Artikel 5. Volgens verklaring in het slot-protocol zullen tijdens den duur der conventie voor suikers uit de Nederlandsche koloniën geene premiën worden verleend. Daar het bepaalde bij art. 8 op die koloniën van toepassing zal zijn, moet onze koloniale suiker in de contracteerende landen tot het laagste recht worden toegelaten.

Artikel 6. Spanje, Italië en Zweden werken vooralsnog alleen voor eigen consumtie. Zij voeren geen suiker uit en treden dus buiten hun eigen land met niemand in concurrentie. Zoolang die toestand voortduurt, behoeft van hen niet te worden gevergd de naleving van de verplichtingen genoemd onder artt. 1, 2 en 3, nl. de afschaffing van de premiën, de toepassing van het entrepotstelsel en de beperking der surtaxe.

Artikel 7 houdt in de samenstelling en de bevoegdheid eener permanente commissie, welke zal hebben te waken voor de naleving der conventie. In die commissie zal elk der contracteerende Staten door een gedelegeerde en een of meer adjunct-gedelegeerden vertegenwoordigd zijn. De commissie zal in het algemeen de verschillende in het artikel opgenoemde feiten slechts constateeren en onderzoeken. Zij instrueert derhalve de zaken en brengt rapporten uit, die door tusschenkomst der Belgische Regeering aan de contracteerende Mogendheden zullen worden medegedeeld. In daartoe leidende gevallen zal dan eene conferentie worden bijeengeroepen om geschillen te beslissen. Omtrent enkele punten zal echter de commissie eene beslissing geven, met name omtrent die, opgenoemd onder lett. b en c van het derde lid, betreffende de in art. 6 genoemde Staten, die geen suiker uitvoeren, en de niet tot de conventie toetredende Staten.

De commissie zal ook in zekeren zin beslissen omtrent de toetreding van Staten, die de conventie niet hebben geteekend. Volgens art. 9 toch zal die toetreding slechts kunnen plaats hebben na gunstig advies der permanente commissie.

De commissie zal haren zetel hebben te Brussel en haar zal een permanent bureau worden toegevoegd, welks taak evenzeer bij het artikel geregeld is.

Artikel 8 en 9 vereischen geen toelichting.

Artikel 10. De overeenkomst is aangegaan voor een tijdperk van 5 jaren, te rekenen van 1 September 1903. Zij zal daarna stilzwijgend van jaar tot jaar van kracht blijven, tenzij een der partijen haar voornemen om voor zooveel haar betreft de overeenkomst te doen ophouden, twaalf maanden te voren aan de Belgische Regeering zal hebben medegedeeld. Het artikel regelt voorts de gevolgen dier opzegging met betrekking tot de andere der contracteerende Staten.

Omtrent het tijdstip van het in werking treden der overeenkomst is de conferentie eerst na langdurige beraadslagingen tot overeenstemming gekomen. Vooral door de afgevaardigden van Groot-Britannië werd er op aangedrongen de conventie ten spoedigste en niet later dan met de campagne 1902—1903, dat is dus met 1 September 1902, te doen ingaan. De overproductie, dus met van die zijde aangevoerd, is reeds buitengewoon groot, de suikerprijzen dientengevolge ongekend laag. Door bestending van het premiëstelsel gedurende een volgende campagne zou de toestand nog worden verergerd. Anderzijds werd als datum van ingang 1 September 1904 voorgestaan. Dit voorstel was gegrond op de meening, dat men aan industrie en landbouw een behoorlijken termijn moest laten om zich op den nieuwen toestand voor te bereiden en dat, vooral met het oog op de bepalingen omtrent de surtaxe, de parlementaire afdoening op een vroeger tijdstip niet met zekerheid was te verwachten.

In verband daarmee werd de mogelijkheid overwogen om voor het tijdvak tot aan de inwerkingtreding der conventie eene voorloopige regeling te treffen met het doel om verdere overproductie tegen te gaan. Doch van eene dussdanige regeling, welke gelijke wettelijke goedkeuring als de conventie zelve zou noodig hebben, werd afgezien.

De datum van 1 September 1903 mocht ten slotte de algemeene instemming verwerven. De vrees dat inmiddels de toestand van de suikermarkt nog zal verergeren, schijnt niet gegrond.

Mag men toch de berichten in de nieuwsbladen gelooven, dan bestaat bij de suikerfabrikanten zoowel hier als elders het voor-nemen zulks te voorkomen, door in de campagne 1902—1903 de productie van suiker aanmerkelijk te beperken.

Artikel 11. In het algemeen zal de conventie ook van toepassing zijn op de overzeesche provinciën, koloniën en bezittingen der contracteerende Mogendheden. Hierop is echter nadrukkelijk uitzondering gemaakt voor de koloniën en bezittingen van Nederland en Groot-Britannië, voor welke alleen de artt. 5 en 8 van toepassing zullen zijn. Hunne verhouding tot de overeenkomst is overigens geregeld door de verklaringen opgenomen in het slot-protocol.

Reeds in de achtste zitting der conferentie werd door de Nederlandsche delegatie de volgende verklaring afgelegd:

„Le Gouvernement des Pays-Bas estime qu'il n'est pas nécessaire, ni désirable, d'appliquer la convention à intervenir éventuellement à ses colonies. Il n'a toutefois pas d'objection à ce qu'il soit inséré dans la convention une déclaration portant que, pendant sa durée, les colonies néerlandaises n'accorderont pas à leurs sucres de primes directes ou indirectes.”

De houding der Nederlandsche Regeering werd ten deze bepaald door de volgende overwegingen.

Ofschoon voor de suiker van onze koloniën geene premiën hoegenaamd worden verleend en zij geen suiker van elders behoeven, is het desniettemin wenschelijk dat die koloniën buiten de conventie blijven. Het zou toch kunnen gebeuren dat kleine partijen geraffineerde suiker in Oost- of West-Indië worden aangebracht uit Staten van de Amerikaansche Unie, in enkele van welke premiën werden en wellicht thans of later worden verleend. Men zou dan genoodzaakt zijn van die suiker compensatoir recht te heffen en daardoor misschien aan Amerika, dat verreweg het grootste deel onzer koloniale suikers opneemt, aanleiding geven deze aan differentieel recht te onderwerpen of hunnen invoer op andere wijze te bemoeilijken.

De Nederlandsche verklaring werd gevolgd door eene van de Britsche delegatie, afgelegd in de dertiende zitting en luidende: „Le Gouvernement de la Grande-Bretagne déclare qu'aucune prime directe ou indirecte ne sera accordée aux sucres des colonies de la Couronne pendant la durée de la convention”.

In het slot-protocol worden de voormelde verklaringen in eenigszins gewijzigden vorm weergegeven.

De Nederlandsche koloniën zullen voor hare suikers in de voordeelen der conventie deelen, dat is, zij zullen in de contracteerende landen tot het laagste recht moeten worden toegelaten. Zij zullen echter — gelijk hierboven reeds werd medegedeeld —, niet gehouden zijn tot de heffing van compensatoire rechten. Mocht te eeniger tijd toetreding van onze koloniën tot de conventie wenschelijk blijken, dan zal deze steeds kunnen volgen. Op verzoek van de Nederlandsche gedelegeerden is hun daarvan door aantekening in het proces-verbaal der vier en twintigste zitting akte verleend.

Artikel 12. De ratificatiën zullen bij het Ministerie van Buitenlandsche Zaken te Brussel moeten zijn nedergelegd den 1sten Februari 1903. Deze bepaling houdt verband met art. 10. Zal de conventie met de campagne 1903—1904 in werking treden, dan zal dit moeten vast staan op het tijdstip dat de fabrikanten omtrent den bouw van beetwortelen voor die campagne contracten sluiten. En op dat tijdstip zullen ook zooveel mogelijk gereed moeten zijn de wetsontwerpen tot wijziging van de Suikerwetgeving in de respectieve landen.

Het slot-protocol bevat ad art. 3 de bepaling, op welke reeds bij de toelichting van dat artikel is gewezen, dat in een enkel geval de surtaxe ten hoogste één franc per 100 K.G. hooger mag worden gesteld dan het bij dat artikel bepaalde maximum; het geval namelijk, dat de eene der contracteerende partijen de markt van eene andere der contracteerende partijen met suiker mocht overladen. Die verhooging zal echter slechts mogen plaats vinden met goedkeuring der permanente commissie en voor den duur en tot het bedrag door haar te bepalen.

Na hetgeen hiervoor ad art. 11 is opgemerkt behoeven de bepalingen van het slot-protocol betreffende de koloniale suikers geene nadere toelichting.

De gevolgen der conventie voor de verschillende belanghebbenden hier te lande zijn moeilijk te voorspellen.

Blijkens de statistieke overzichten als bijlage C bij deze Memorie gevoegd, was het verbruik hier te lande in 1900 62 433 000 K.G. De uitvoer daarentegen beliep:

	KG.	KG.
Ruw	16 859 106	16 211 433
Geraffineerd	117 816 558	107 268 703
Basterd	3 737 604	1 033 362

Onze nijverheid werkt derhalve voor ruim 2/3 voor Engeland. De toestand, waarin zij bij het in werking komen der conventie zal geraken, zal mitsdien voornamelijk afhangen van den loop der zaken aldaar. Engeland heeft de conventie met kracht bevorderd om de suikerindustrie zijner koloniën tot meerderen bloei te brengen. Het heeft zich echter door zijne toetreding tot de conventie verbonden de rietsuiker en de beetwortelsuiker op den voet van volkomen gelijkheid te behandelen. Zal het voortaan door rietsuiker uit zijne koloniën in zijne behoefte voorzien? Of zal het Europeesche beetwortelsuiker blijven koopen? Naar alle waarschijnlijkheid zal, althans in de eerste jaren, het laatste het geval zijn. Het is nauwelijks denkbaar, dat Engeland de Europeesche suiker vooreerst zal kunnen ontberen.

Men mag dus verwachten dat onze nijverheid naar Engeland zal kunnen blijven uitvoeren.

En evenzeer is het hoogst waarschijnlijk dat, wanneer de premiën afgeschaffd en de voorraden, die allerwege opgestapeld liggen, opgeruimd zullen zijn, de prijs der suiker op de wereldmarkt tot een normaal cijfer zal terugkeeren.

Toch zal het voorzichtig zijn, vooral wat den afzet op de Engelsche markt betreft, op de concurrentie van de rietsuiker te rekenen en op de mogelijkheid, dat men in Engeland zelf beetwortelsuiker zal gaan vervaardigen.

Men zal er derhalve op bedacht moeten zijn, dat wellicht minder dan thans voor export zal kunnen worden gewerkt. Wil men dus de Nederlandsche industrie, en met haar den bietenbouw, in staat stellen op gelijke schaal als thans te blijven werken en hunne werkzaamheid wellicht nog uit te breiden, dan zal moeten worden gestreefd naar verruiming van het eigen consumtiegebied.

Uitbreiding van de consumtie is echter niet te wachten bij de in uitzicht gestelde verhooging van den suikerprijs; integendeel, die verhooging zal de toeneming van het verbruik veeleer tegenhouden.

Door de afschaffing van de premiën zal voor de schatkist ongeveer twee millioen gulden per jaar vrijvallen.

Wordt dat bedrag aangewend tot verlaging van den accijns, dan zal de détail-prijs, — in normale omstandigheden omstreeks 50 cent per kilogram —, 3 1/2 cent dalen.

Daardoor zal waarschijnlijk de te verwachten prijsverhoging worden geneutraliseerd, maar vermeerdering van gebruik van suiker is van zoodanige accijnsverlaging nog niet te verwachten. De Regeering overweegt daarom of tot bevordering van een ruimer gebruik, verdere verlaging van den accijns kan worden voorgesteld. Zij zal hiertoe echter in geen geval kunnen overgaan, dan met gelijktijdige aanwijzing van een equivalent. Dit te vinden, zal niet gemakkelijk vallen, daar immers aan eventueel hogere baten, als gevolg van herziening van het tarief van invoerrechten, zooals bekend is, reeds in het algemeen door de Regeering eene andere bestemming is toegewezen.

Van de zijde der suikerindustrie wordt op dit oogenblik aangedrongen op heffing van een invoerrecht op suiker. De heffing van zoodanig recht, in verband met de door de conventie gevorderde afschaffing der premiën, zal door de ondergeteekenden te gelijk met bovenbedoelde verlaging van den suikeraccijns, overwogen worden.

Voor de rietsuiker brengt de conventie ongetwijfeld groote verbetering. De verhooging der suikerprijzen zal ook haar ten goede komen. Zij zal in de concurrentie met de beetwortelsuiker niet langer door de wetgeving in Europa gehinderd worden. Veilig mag dan ook worden aangenomen, dat voor ons volk als geheel de voordeelen de nadeelen verre overtreffen, en dat toetreding tot de conventie niet het minst strookt met het belang van onzen Staat als koloniale Mogendheid.

Minder voor de hand liggen de voordeelen van de conventie voor zooveel betreft onze inlandse industrie. Hare toekomst — het werd hierboven uiteengezet — hangt ten nauwste samen met den loop der zaken in Groot-Britannië. Blijft dat land op gelijken voet beetwortelsuiker invoeren, — en de waarschijnlijkheid daarvan wordt ook uitgesproken in het „Denkschrift”, dat de Deutsche Regeering, met een ontwerp tot goedkeuring van de conventie aan den Rijksdag heeft ingediend —, dan bestaat

Goedkeuring overeenkomst betreff. suikerbelasting, tusschen Nederland en andere landen.

er niet de minste grond voor het vermoeden, dat de Nederlandsche suiker in den wedstrijd op de Engelsche markt het onderspit zal delven. Integendeel zij zal sterker zijn dan thans. Is zij toch tot dusver minder beschermd dan die van nagenoeg alle andere suikerproduceerende landen, door de conventie zullen de voorwaarden der concurrentie worden gelijk gemaakt. En deze omstandigheid zal haar, wanneer onverhoopt de afzet naar Engeland mocht afnemen, altijd nog op andere vreemde markten ten goede komen.

Mocht desniettemin bij sommigen twijfel overblijven aangaande de wenschelijkheid van toetreding, dan zij hun gewezen op de zekerheid, dat niet-toetreding tot de conventie gelijk zou staan met vernietiging van twee derde gedeelten onzer beetwortel-suikerindustrie en bietencultuur. Immers zal iedere Mogendheid, die zich buiten de conventie stelt, in de contracteerende landen met compensatoir recht worden getroffen. Zij zal dus de wereldmarkt voor goed voor hare suiker gesloten zien. Het is te verwachten dat geen der contracteerende partijen door niet-toetreding tot de conventie zich aan die uitsluiting zal blootstellen. Allermint zou Nederland daarvoor reden hebben, dat van alle partijen het kleinste offer zal brengen. De Regeering meent daarom te mogen vertrouwen dat het aangeboden ontwerp de goedkeuring der Staten-Generaal zal verwerven.

Eene vertaling van de overeenkomst is als bijlage A bij deze Memorie gevoegd.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
R. MELVIL VAN LYNDEN.

De Minister van Financiën,
HARTE VAN TECKLENBURG.

*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*
DE MAREZ OYENS.

De Minister van Koloniën,
T. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK.

(221. 4.)

BIJLAGE A DER MEMORIE VAN TOELICHTING.

Vertaling der overeenkomst.

Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, in naam van het Duitsche Keizerrijk;

Zijne Majesteit de Keizer van Oostenrijk, Koning van Bohemen, enz., enz., en Apostolisch Koning van Hongarije;

Zijne Majesteit de Koning der Belgen;

Zijne Majesteit de Koning van Spanje en, in Hoogstdeszelfs naam, Hare Majesteit de Koningin, Regentes van het Koninkrijk;

De President der Fransche Republiek;

Zijne Majesteit de Koning van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland, en der Britsche Overzeesche Bezittingen, Keizer van Indië;

Zijne Majesteit de Koning van Italië;

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden;

Zijne Majesteit de Koning van Zweden en Noorwegen,

Wenschende — eenerzijds gelijkheid te brengen in de onderlinge mededinging van beetwortelsuiker en rietsuiker van verschillende herkomst en — anderzijds — de toeneming van het suikerverbruik te bevorderen;

Overwegende dat dit tweeledig resultaat slechts kan worden bereikt door afschaffing der premiën en door beperking der surtaxe;

Hebben besloten tot dat doel eene Overeenkomst te sluiten en hebben tot Hunne Gevolmachtigden benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, in naam van het Duitsche Keizerrijk:

den heer graaf VON WALLWITZ, Hoogstdeszelfs Buitengewoon Handelingen der Staten-Generaal. Bijlagen. 1901—1902.

woon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen;

den heer VON KOERNER, Directeur bij het Keizerlijk Departement van Buitenlandsche Zaken;

den heer KÜHN, Geheim-Opperregeeringsraad, Raad-Adviseur bij het Keizerlijk beheer der Schatkist.

Zijne Majesteit de Keizer van Oostenrijk, Koning van Bohemen, enz., enz., en Apostolisch Koning van Hongarije:

voor Oostenrijk-Hongarije:

den heer graaf KHEVENHÜLLER METSCH, Hoogstdeszelfs Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen.

Voor Oostenrijk:

den heer baron JORKASCH—KOCII, Afdeulings-Chef bij het Keizerlijk-Koninklijk Ministerie van Financiën.

Voor Hongarije:

den heer VON TOEPKE, Onder-Staatssecretaris bij het Koninklijk Hongaarsch Ministerie van Financiën.

Zijne Majesteit de Koning der Belgen:

den heer graaf DE SMET DE NAEYER, Minister van Financiën en Publieke Werken, Hoofd van het Kabinet;

den heer CAPELLE, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister, Directeur-Generaal van Handel en Consulaatwezen bij het Ministerie van Buitenlandsche Zaken;

den heer KEBERS, Directeur-Generaal der Invoerrechten en Accijnzen bij het Ministerie van Financiën en Publieke Werken;

den heer DE SMET, Inspecteur-Generaal bij de Administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen bij het Ministerie van Financiën en Publieke Werken;

den heer BEAUDUIN, Lid van de Kamer van Vertegenwoordigers, Industrieel.

Zijne Majesteit de Koning van Spanje en in Hoogstdeszelfs naam Hare Majesteit de Koningin, Regentes van het Koninkrijk:

den heer DE VILLA URRUTIA, Hoogstdeszelfs Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen.

De President der Fransche Republiek:

den heer GÉRARD, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen;

den heer BOUSQUET, Oud-Staatsraad, Directeur-Generaal-Honoraire der Invoerrechten;

den heer DELATOUR, Staatsraad, Directeur-Generaal der Bewaar- en Consignatiekas;

den heer COURTIN, Staatsraad, Directeur-Generaal der Indirecte Belastingen bij het Ministerie van Financiën.

Zijne Majesteit de Koning van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland, en der Britsche Overzeesche Bezittingen, Keizer van Indië:

den heer CONSTANTINE PHIPPS, C. B., Hoogstdeszelfs Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen;

Sir HENRY PRIMROSE, K. C. B., C. S. I.;

Sir HENRY BERGNE, K. C. M. G.;

den heer A. A. PEARSON;

den heer E. C. OZANNE.